

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 7 grudnia 2023 r.

Poz. 8505

UCHWAŁA NR LXV/862/23 RADY MIEJSKIEJ W NIEPOŁOMICACH

z dnia 23 listopada 2023 roku

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych, usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi), zasad ponoszenia odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi i trybu pobierania tych opłat, a także ustalania wymiaru, zakresu oraz sposobu rozliczania i wykonywania usług sąsiedzkich;

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), jak również na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 50 ust. 6 – 6b oraz art. 96 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023, poz. 901 z późn. zm.) - **Rada Miejska w Niepołomicach uchwala, co następuje:**

§ 1. Realizację na rzecz mieszkańców Gminy Niepołomice usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w ramach zadań własnych, zapewnia i organizuje Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niepołomicach.

§ 2. Wydatki gminy na pomoc w formie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawą osobom, o których mowa w **art. 50 ust. 1 i 2** ustawy o pomocy społecznej, na zasadach określonych w tej ustawie – podlegają zwrotowi,

jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej bądź osoby w rodzinie przekracza **100 %** kryterium dochodowego, o którym mowa w **art. 8 ust. 1 pkt 1** tej ustawy.

§ 3. 1. Wysokość zwrotu wydatków za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie realizowane **od poniedziałku do niedzieli**, w tym także w **dniach wolnych od pracy**, o których mowa w ustawie

z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1990

z późn. zm.), ustala się w sposób określony w **tabeli Nr 1**, która stanowi załącznik **Nr 1** do niniejszej uchwały.

2. Wysokość zwrotu wydatków za specjalistyczne usługi opiekuńcze, realizowane w ramach zadań własnych Gminy Niepołomice, **od poniedziałku do niedzieli**, w tym także w **dniach wolnych**

od pracy, o których mowa w ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy

(tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.), ustala się w oparciu o **tabelę Nr 2**, która stanowi załącznik **Nr 2** do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Wysokość zwrotu wydatków gminy Niepołomice za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie w danym miesiącu, odpowiada iloczynowi ceny za jedną godzinę usług opiekuńczych, określonej zgodnie z **§ 4 ust. 3 i 4**, wskaźnika odpłatności określonego procentowo w tabeli

Nr 1, oraz liczby godzin świadczonych w danym miesiącu usług.

2. Wysokość zwrotu wydatków gminy Niepołomice, za specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań własnych gminy w danym miesiącu, odpowiada iloczynowi ceny za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych, określonej zgodnie z § 4 ust. 5, wskaźnika odpłatności określonego procentowo w tabeli Nr 2, oraz liczby godzin świadczonych w danym miesiącu usług.

3. Pełna odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosi **41, 70 zł** (słownie: czterdzieści jeden złotych siedemdziesiąt groszy).

4. Pełna odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich wynosi

28, 10 zł (słownie: dwadzieścia osiem złotych dziesięć groszy).

5. Pełna odpłatność za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosi **80, 00 zł** (słownie: osiemdziesiąt złotych 00/100).

§ 5. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym **20** (słownie: dwadzieścia) godzin miesięcznie.

§ 6. 1. W zakresie usług opiekuńczych realizowanych w formie usług sąsiedzkich mieszczą się usługi polegające na:

- 1) pomocy w wykonywaniu czynności dnia codziennego;
- 2) pomocy w najprostszych czynnościach higieniczno – pielęgnacyjnych;
- 3) pomocy w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa);
- 4) pomocy w organizacji czasu wolnego świadczeniobiorcy (np. spacer, rozmowy, wspólne sporządzenie posiłków);
- 5) pomocy w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu;
- 6) zakupie i pomocy w dostarczaniu produktów żywnościowych oraz ciepłych posiłków;
- 7) zakupie i pomocy w dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykułów spożywczych oraz środków higieny osobistej;
- 8) *wsparcia / pomocy* w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania osoby korzystającej z usług, pomocy w organizacji transportu na wizytę lekarską, a także asystowanie podczas wizyt;
- 9) *pomocy / towarzyszeniu* w realizacji recept;
- 10) pomocy w załatwianiu prostych spraw urzędowych, w tym pomocy w transporcie osoby korzystającej z usług do urzędu;
- 11) pomocy w wyprowadzaniu i pielęgnacji zwierząt domowych;

§ 5. 1. Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich

bądź specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy Niepołomice, ilość godzin przyznanych usług oraz sposób dokonania wpłaty, ustala się każdorazowo w decyzji przyznającej świadczenie.

2. Podstawę określenia kwoty podlegającej zwrotowi, przez osobę zainteresowaną za dany miesiąc, stanowi liczba godzin faktycznie zrealizowanych usług.

3. Zwrot wydatków gminy, następuje w terminie do 30 – tego dnia każdego miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym realizowane były usługi.

§ 6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą zostać przyznane także osobom, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

§ 7. Rozliczenie sposobu i poziomu realizacji usług opiekuńczych w postaci usług sąsiedzkich następuje na podstawie wypełnionej przez osobę realizującą tego rodzaju usługi i zatwierdzonej

przez osobę korzystającą z usług, karty realizacji usług sąsiedzkich, w której oprócz danych identyfikujących w/w osoby wskazuje się dane pozwalające ustalić:

- 1) datę wykonania konkretnej usługi sąsiedzkiej;
- 2) liczbę godzin zrealizowanych usług sąsiedzkich;
- 3) godziny, w których realizowane były usługi sąsiedzkie;
- 4) rodzaj i miejsce realizacji usług sąsiedzkich;
- 5) podpis osoby korzystającej z tego rodzaju usług oraz osoby realizującej te usługi;

§ 8. 1. Niezależnie od odpłatności ustalonej w oparciu o tabele **Nr 1 i 2**, odstępuje się od żądania zwrotu wydatków za usługi opiekuńcze realizowane na rzecz osób chorych na stwardnienie rozsiane i chorobę nowotworową w wymiarze:

- 1) dwóch godzin usług dziennie, w odniesieniu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych;
- 2) czterech godzin usług miesięcznie, w odniesieniu do usług opiekuńczych realizowanych w formie usług sąsiedzkich.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, ustalając prawo do usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy Niepołomice, można w całości bądź w części, odstąpić od orzeczenia obowiązku zwrotu wydatków za pomoc świadczoną w formie usług opiekuńczych, usług opiekuńczych realizowanych w formie usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych.

§ 9. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Niepołomice.

§ 10. Traci moc uchwała Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 28 grudnia 2018 r. Nr III/15/18 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi) oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat

za te usługi oraz trybu pobierania tych opłat.

§ 11. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Niepołomicach

Marek Ciastoń

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXV/862/23
Rady Miejskiej w Niepołomicach
z dnia 23 listopada 2023 r.

Tabela 1. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie realizowane od poniedziałku do niedzieli, w tym także w dniach wolnych od pracy:

dochód (% kryterium dochodowego określonego w art.8 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej)	wysokość odpłatności w procentach ustalona od ceny usług dla	
	osób samotnie gospodarujących	osób w rodzinie
do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100 % do 250 %	5%	10%
powyżej 250% do 300%	10%	15%
powyżej 300% do 350 %	15%	20%
powyżej 350% do 400%	20%	25%
powyżej 400% do 425 %	25%	30%
powyżej 425% do 450 %	30%	35%
powyżej 450% do 475%	35%	40%
powyżej 475% do 500%	40%	45%
powyżej 500% do 525%	50%	55%
powyżej 525% do 550%	60%	65%
powyżej 550% do 575%	70%	75%
powyżej 575% do 600%	80%	85%
Powyżej 600% do 625%	90%	95%
Powyżej 625%	100%	100%

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr LXV/862/23
Rady Miejskiej w Niepołomicach
z dnia 23 listopada 2023 r.

Tabela 2. Wysokość odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, realizowane w ramach zadań własnych gminy Niepołomice **od poniedziałku do niedzieli**, w tym także **w dniach wolnych od pracy**:

dochód (% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej)	wysokość odpłatności w procentach ustalona od ceny usług dla	
	osób samotnie gospodarujących	osób w rodzinie
do 100 %	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100 % do 200%	5 %	10 %
powyżej 200 % do 250 %	10 %	15 %
powyżej 250 % do 275 %	15 %	20 %
powyżej 275 % do 300 %	20 %	25 %
powyżej 300 % do 350 %	25 %	30 %
powyżej 350 % do 375 %	30 %	35 %
powyżej 375 % do 400 %	35 %	40 %
powyżej 400 % do 425 %	40 %	45 %
powyżej 425 % do 450 %	50 %	55 %
powyżej 450 % do 475 %	60 %	65 %
powyżej 475 % do 500 %	70 %	75 %
powyżej 500 % do 525 %	80 %	85 %
powyżej 525 % do 550 %	90 %	95 %
powyżej 550 %	100 %	100 %

Uzasadnienie

I. Podstawa prawna przyjęcia uchwały:

Umocowanie do przyjęcia uchwały zawarto w postanowieniach **art. 50 ust. 6 – 6b** ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.), gdzie przesądzono, że rada gminy zobowiązana jest określić szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi), oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (**ust. 6**).

W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, w uchwale, o której mowa w akapicie poprzednim, należy określić także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania realizacji tego rodzaju usług (**ust. 6a**).

Rada gminy może także postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej (**art. 50 ust. 1 i 2**), dopuszczając przyznanie tego rodzaju pomocy także dla osób, które mogą liczyć na pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych ze strony osób znajomych,

a także wspólnie niezamieszkujących małżonka, wstępnych i zstępnych (**ust. 6b**). W takim przypadku, usługi sąsiedzkie będą miały charakter uzupełniający.

Jedynie porządkowo przypomnieć należy, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy (między innymi), stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami, w tym w sprawach,

na które wskazano w **art. 50 ust. 6 – 6b** ustawy o pomocy społecznej (**art. 18 ust. 2 pkt 15** ustawy

z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym [tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.]).

II. Podstawa faktyczna uzupełnienia dotychczas realizowanych przez MGOPS usług,

o tzw. „usługi sąsiedzkie”:

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1693 z późn. zm.) znowelizowano przepisy traktujące o zasadach przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Dotychczasowy katalog pomocy uzupełniono o tzw. „usługi sąsiedzkie”. Jak wyjaśniono w uzasadnieniu projektu ustawy, „Aktualnie usługi sąsiedzkie są lub były realizowane w ramach różnego rodzaju projektów,

także współfinansowanych ze środków unijnych, a także programów takich, jak np. "Korpus Wsparcia Seniorów"”.

W 2022 i 2023 r. gmina Niepołomice realizowała Program „Korpus Wsparcia Seniorów”, w ramach którego usługi sąsiedzkie, mogły być świadczone w ramach szeroko pojmowanego wolontariatu.

W praktyce jednak, z powodu braku zgłoszeń osób zainteresowanych stałą i bezinteresowną pomocą

dla osób starszych, działania podejmowane w ramach Programu ograniczały się tylko do wykonywania tzw. „opieki na odległość”, którą sprawowano za pomocą opasek bezpieczeństwa, połączonych z całodobowym centrum monitoringu. Opieka ta, była realizowana jednak tylko i wyłącznie dla osób

w wieku 65+.

Aktualnie, możliwość realizacji usług sąsiedzkich na terenie gminy Niepołomice zabezpieczono także na płaszczyźnie ustawowej, a tego rodzaju pomoc, jako pomoc uzupełniająca dotychczas przyznawane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niepołomic, stanowić będzie realne wsparcie dla wszystkich mieszkańców, którzy wymagają pomocy w najbardziej podstawowych czynnościach życia codziennego (tak bez konieczności angażowania wykwalifikowanej kadry – opiekunek środowiskowych). Możliwość przyznania usług sąsiedzkich pozwoli także zachęcić społeczność lokalną do stałej i systematycznej pomocy, która skierowana będzie nie tylko do osób starszych, ale także niepełnosprawnych bądź nieporadnych.

III. Podstawy zmiany ceny za usługi opiekuńcze i ustalenia ceny za usługi sąsiedzkie:

Do końca 2023 r. cena za jedną godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ustalona została na poziomie odpowiednio **34, 00 zł i 80, 00 zł**. Pierwsza stawka wynikała z realnych kosztów pracowniczych, które gmina, zobowiązana była ponosić z powodu zatrudnienia pracowników realizujących tzw. zwykle usługi opiekuńcze. Z kolei stawka **80, 00 zł** ustalona została na podstawie rozeznania rynku (koniec 2022 r.) – uchwała Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 9 listopada

2022 r., Nr L/682/22.

Aktualnie – koszty zatrudnienia pracowników realizujących zwykle usługi opiekuńcze uzasadniają ustalenie stawki za jedną godzinę na poziomie **41, 70 zł**. Jest to faktyczny koszt uwzględniający wszystkie wydatki związane z zatrudnieniem pracowników realizujących na rzecz mieszkańców usługi

opiekuńcze. Wydatki na zapewnienie mieszkańcom gminy specjalistycznych usług opiekuńczych pozostają bez zmian tj. na poziomie **80, 00 zł**.

Dalej – ustalając nową formę pomocy w postaci usług sąsiedzkich, koszt realizacji tego rodzaju pomocy oszacowano wg. najniższej stawki godzinowej, na którą wskazano w rozporządzeniu Ministra Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę

oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 1893) – a więc na poziomie **28, 10 zł** (tak od 1 lipca 2024 r.). Usługi sąsiedzkie to pomoc w najprostszych czynnościach dnia codziennego, które co do zasady, powinny aktywizować społeczność lokalną do pomocy, utożsamianej z pomocą jak najmniej interesowną.

IV. Podstawy modyfikacji tabel odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań własnych gminy.

Proponowane zmiany stanowią odpowiedź na wciąż rosnące koszty życia, a także coraz większą cenę realizowanych na rzecz mieszkańców Gminy usług. Pozostawienie przedziałów zawartych w tabelach z lat poprzednich i jednocześnie podwyższenie ceny za świadczone usługi, mogłoby skutkować pozbawieniem osób najbardziej potrzebujących pomocy, która jest im niezbędna do codziennego, godnego funkcjonowania.

Dlatego też, przedziały zawarte w tabelach, kwalifikujące mieszkańców do odpłatności w zależności od ich dochodu zostały zmodyfikowane w sposób, który częściowo zniweluje negatywne skutki, związane ze wzrostem ceny za realizację usług opiekuńczych. Z uwagi na fakt, że cena za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy nie uległa zmianie, modyfikacja ta dotyczyła tylko i wyłącznie tabeli ustalającej odpłatność za tzw. „zwykłe usługi opiekuńcze”.

Proponowane zmiany ujednolicią także sposób ustalania odpłatności, za zwykłe usługi opiekuńcze realizowane w dni powszednie, w soboty, w niedziele i święta, a także w inne dni ustawowo wolne od pracy. Dotychczas, w uchwale ustalającej zasady ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze posługiwano się czterema tabelami – różnicującymi przedziały odpłatności, w zależności

od dni, w których świadczone były zwykłe usługi opiekuńcze.

Proponowane zmiany zrównują przedziały odpłatności za realizację zwykłych usług opiekuńczych, niezależnie czy ta będzie miała miejsce w dni powszednie, w soboty, w niedziele i święta,

czy też w inne dni ustawowo wolne od pracy.

V. Skutki finansowe przyjęcia uchwały:

Pomimo wzrostu ceny za realizację jednej godziny tzw. „zwykłych usług opiekuńczych”, uwzględniając odpowiednią zmianę przedziałów odpłatności, jak również możliwość odpowiedniej weryfikacji uprawnień mieszkańców w 2024 r. i w latach następnych, nie planuje się wzrostu wydatków,

w powyższym zakresie. Z kolei szacowana wysokość kosztów związanych z nową formą pomocy

w postaci usług sąsiedzkich kształtuje się na poziomie **134. 880, 00 zł** (liczba przewidywanych

do zrealizowania godzin w roku - **4. 800 x 28,10 zł = 134. 880, 00 zł**). Także ten koszt, będzie niwelowany możliwością odpowiedniej weryfikacji uprawnień mieszkańców do tzw. zwykłych usług opiekuńczych w 2024 r. i w latach następnych.

VI. Podsumowanie:

Rozwiązanie polegające na uzupełnieniu dotychczasowej pomocy świadczonej na rzecz mieszkańców o dodatkowe „usługi sąsiedzkie”, z całą pewnością przyczyni się do polepszenia jakości i standardu życia mieszkańców Niepołomic (tak przy ustaleniu niskiej ceny za realizację jednej godziny tego rodzaju usług). Z kolei podwyższenie ceny za jedną godzinę „zwykłych usług opiekuńczych”, dzięki odpowiedniej modyfikacji tabeli określających poziom partycypacji mieszkańców gminy w tego rodzaju wydatkach gminy, nie wpłynie znacząco na ograniczenie dotychczas realizowanej na rzecz podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej pomocy.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały w brzmieniu zaproponowanym

w w/w niniejszym dokumencie jest w pełni uzasadnione.